

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 11841/2025
07.05.2026. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија Драгане Маринковић, председника већа, Зорице Булајић и Ирене Вуковић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Петар Митић, адвокат из ..., против тужене ББ из ..., чији је пуномоћник Игор Златковић, адвокат из ..., ради уређења одржавања личних односа детета са сродницима, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж2 469/24 од 13.05.2025. године, у седници одржаној 07.05.2026. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужене изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж2 469/24 од 13.05.2025. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиље за накнаду трошкова одговора на ревизију.

Образложење

Пресудом Основног суда у Врању П2 181/24 од 22.08.2024. године, ставом првим изреке, утврђен је начин одржавања личних односа тужиље са унуком мал. ВВ из ... на начин што ће се виђање тужиље и мал. ВВ одвијати сваке прве и треће суботе у месецу почев од 10.00 часова па до 12.00 часова у присуству тужене, тако што ће тужиља преузимати и враћати дете испред куће у којој дете живи са мајком. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев и делу у коме је тужиља тражила да јој тужена омогући виђање са мал. ВВ сваког првог и трећег викенда у периоду од петка од 17.00 часова до суботе у 10.00 часова и од суботе од 12.00 часова до недеље у 17.00 часова, сваког другог државног и верског празника, те сваког другог рођендана детета, десет дана током зимског распуста, 7 дана током летњег распуста и за време крсне славе Велика Госпојина дана 28.08. од 10.00 часова до 20.00 часова. Ставом трећим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

По одржаној расправи, пресудом Апелационог суда у Нишу Гж2 469/24 од 13.05.2025. године, укинута је пресуда Основног суда у Врању П2 181/24 од 22.08.2024. године и уређени су лични односи и виђање између тужиље као баке и мал. ВВ као унуке по преминулом сину на начин што ће се виђање одвијати сваке прве и треће суботе у месецу почев од 10.00 часова до 12.00 часова без присуства мајке у трајању наредна три месеца, након чега ће се виђање одвијати сваке прве и треће суботе у

месецу почев од 10.00 часова до 14.00 часова без присуства мајке, тако што ће бака преузимати унуку испред куће – стана на адреси где малолетно дете живи са мајком и на исто место је враћати (став први и други изреке). Одбијен је тужбени захтев тужиље којим је тражила да се виђање са унуком реализује по ширем моделу виђања од модела досуђеног у претходном ставу изреке пресуде па до траженог, као неоснован (став трећи изреке). Одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка (став четврти изреке).

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужена је благовремено изјавила ревизију због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Тужиља је поднела одговор на ревизију.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11...10/23), Врховни суд је оценио да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, мал. ВВ рођена је ..2018. године у браку тужене и ГГ, сина тужиље, који је несрећним случајем изгубио живот 2019. године. Тужена и сада пок. ГГ су живели у породичној кући у ..., а по рођењу мал. ВВ са њима је почела да живи и тужиља која се бринула о унуци. Тужиља је наставила да живи са туженом и унуком мал. ВВ у ... и након синовљеве смрти све до марта 2021. године када се услед насталих несугласница са туженом, тужиља иселила из куће у село ... где је и раније живела. Тужена је остала са дететом у кући у ГГ, а после извесног времена преселила се у стан своје мајке и сестре, где и сада живи. Мал. ВВ похађа предшколску установу и у вртић ју је до марта 2021. године доводила и одводила тужиља, а након тога дете доводи и одводи у вртић мајка тужена, која је у предшколској установи потписала сагласност да дете из вртића могу да преузимају само она и њена сестра. Током парничног поступка тужиљи је омогућено да виђа унуку по привременој мери која се није успешно спроводила, па је тужиља неколико пута успела да реализује виђање са унуком у својој кући у ... или код кћерке ДД у За време неких од контаката, тужена је пријављивала полицији тужиљу јер јој она наводно током виђања није дозвољавала телефонски контакт са кћерком.

Оцена је психолога и дечјег психијатра да је мал. ВВ интелектуално и едукативно адекватно дете, без дисфункционалности, а препорука лекара је да се омогући постепено одвајање детета од мајке, као и контакт детета са баком и очевом породицом. Оценом налаза и мишљења судског вештака психолога од 23.11.2022. године, утврђено је да мал. ВВ свако дуже одвајање од мајке ствара осећај несигурности што је карактеристично за већину деце у узрасту од три године, да за контакте са баком и сродницима по оцу мал. ВВ није на одговарајући начин припремљена и да на квалитет заједничкиведеног времена баке и унуке осим конфликта између баке и мајке детета, утиче и околност да се бака и унука виђају у присуству чланова шире породице. Истовремено, девојчица има увид у породичне релације и у амбијенту међусобне нетрпељивости између мајке и баке, показује лојалност мајци што отежава квалитетан однос са баком и родбином са очеве стране, а што је важно за лични развој детета. Вештак запажа да досадашњи контакти између тужиље и мал. ВВ нису били спонтани и отворени, али да су емоционално блиски. По мишљењу вештака, блиски контакти девојчице са породицом оца успоставиће се када се буде смањила нетрпељивост између мајке детета и баке са очеве стране. Према извештају Центра за социјални рад у Врању од 13.03.2025. године са допуном од 25.05.2025. године, услед дугогодишњег конфликта између мајке малолетног детета и

баке по оцу, дугог трајања овог судског поступка и недостатка мотивисаности мајке да дете одржава редовне и квалитетне личне односе са баком, дошло је ненадокнадиве штете за дете у смислу потпуног удаљавања детета од баке и других сродника са очеве стране, што негативно утуче на правилан раст и развој мал. ВВ. Предлог Центра за социјални рад у Врању је да се лични контакти између баке по оцу и мал. ВВ одвијају на начин што ће бака виђати дете без присуства мајке сваке прве и треће суботе у месецу почев од 10 часова до 12 часова у наредна три месеца, након чега ће се виђање одвијати сваке прве и треће суботе у месецу од 10 часова до 14 часова, тако што ће бака преузимати унуку испред куће на адреси где малолетно дете живи са мајком, а да ће по истеку периода од девет месеци орган старатељства поново извршити процену на основу квалитета реализованих контаката. Орган старатељства је ценио запажања Центра за социјални рад у Трговишту о компетенцијама тужиље и њеним материјалним приликама.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, другостепени суд је правилно применио материјално право када је оцено да су испуњени неопходни услови за одржавање личних контаката тужиље са малолетном унуком у одсуству мајке по моделу виђања који је предложио орган старатељства.

По одредби члана 61. став 5. Породичног закона, дете има право да одржава личне односе са сродницима и другим лицима са којима га везује посебна блискост ако ово право није ограничено судском одлуком. По одредби члана 266. став 1. истог закона у спору за заштиту права детета и у спору за вршење односно лишење родитељског права суд је увек дужан да се руководи најбољим интересом детета, а по одредби члана 270. наведеног закона да пре него што донесе одлуку, између осталог, о заштити права детета, суд је дужан да затражи налаз и стручно мишљење од органа старатељства, породичног саветовалишта или друге установе специјализоване за посредовање у породичним односима

По оцени Врховног суда, другостепени суд се доносећи побитану пресуду руководио најбољим интересом малолетног детета у смислу чл. 6. и 266. Породичног закона и пружио заштиту права детета на породични живот, у које у конкретном случају спада и одржавање личних односа са блиским сродницима, сагласно члану 61. став 5. истог закона. Елементи за процену најбољег интереса детета у конкретном случају су узраст детета и личне везе између мал. ВВ и тужиље које су биле изузетно блиске од рођења детета и извесно време након очеве смрти до исељења тужиље из породичне куће у ... 2021. године. Оцена је ревизијског суда да ће успостављање личних односа детета са тужиљом и сродницима са очеве стране, допринети очувању породичног и личног интегритета и индивидуалности детета.

Најбољи интерес малолетног детета правилно је процењен и приликом одлучивања о начину одржавања личних односа детета са баком као блиским сродником без присуства мајке, по моделу који је стручном и свеобухватном аналазом конкретних породичних односа предложио орган старатељства. Дугогодишњи конфликт између тужиље и тужене довео је до потпуног отуђења детета од очеве породице, а породични амбијент неслагања тужиље и тужене у који дете има увид, отежава контакт детета са баком по оцу и осталим сродницима, па је за добробит детета да без присуства мајке одржава личне односе са баком, а на тај начин ће уз неопходну подршку и адекватан однос свих чланова породице, контакти између детета и баке бити бољи и квалитетнији.

Сходно наведеном, указивање ревизије да Центар за социјални рад у Врању није имао у виду извештаје лекара одговарајућих струка који сугерише да се виђање деча одвија у присуству мајке, не доводи у питање правилност одлуке другостепеног суда о начину одржавања личних односа. Ово стога што је другостепени суд правилно

оценио садржину извештаја органа старатељства, као и допуну истог у склопу са осталим изведеним доказима (мишљење психолога и дечјег психијатра и вештака о потреби за постепеном сепарацијом детета), све у смислу члана 270. у вези члана 6. и 266. Породичног закона, па је прихватио мишљење Центра за социјални рад у Врању, засновано на разговору са детом, члановима породице и непосредном увиду у породичне прилике наводећи разлога које прихвата и ревизијски суд.

Неоснован је и ревизијски навод да одлука другостепеног суда не предвиђа прецизну динамику виђања малолетног детета са блиским сродником (уводи тзв“двоструки режим“). Преузимање и враћање детета на адреси где дете живи са мајком прва три месеца од правноснажности ове пресуде сваке друге суботе 10,00 до 12,00 часова, а по истеку три месеца од 10,00 до 14.00 часова, као модел виђања, оправдан је изведеним доказима - извештајем органа старатељства, вештака и лекара одговарајућих струка да постоји потреба за постепеном сепарацијом детета од мајке, што се управо и постиже утврђеним начином одржавања личних односа детета најпре у трајању од два сата са постепеним повећањем на четири сата у току једног дана током викенда. Такав модел, не ремети уобичајене активности ни друге породичне контакте детета, а могућ је уз адекватну припрему детета од стране мајке у смислу подстицаја контаката. Такође, тужила има обавезу да квалитетно проводи време са дететом уздржавајући се од отвореног или прикривеног наглашавања постојећег конфликта, у циљу елиминације негативних последица нарушених породичних односа.

Захтев тужиле за накнаду трошкова одговора на ревизију је одбијен применом члана 165. став 1. у вези члана 154. став 1. ЗПП јер се не ради о трошковима потребним за вођење ревизијског поступка.

Из наведених разлога, применом члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци пресуде.

**Председник већа – судија
Драгана Маринковић,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић